

Vedlegg B — Status på anbefalte tiltak fra ROS-analysen 2022

Utviklingen i beredskapsarbeidet i Skaun kommune siden 2022

Da forrige ROS-analyse ble vedtatt i juni 2022, kom kommunen ut av en lang og krevende pandemiperiode. COVID-19 satte beredskap på dagsordenen på en måte som ikke hadde vært tilfellet tidligere. Gjennom pandemiårene ble det etablert en beredskapskontaktfunksjon i kommunen, og arbeidet med å holde beredskapsplanene oppdatert fikk et nytt alvor. Erfaringene fra pandemien var også positive: kommunen viste seg å være smidig og i stand til å samle både krefter og kompetanse når det virkelig trengtes. Innbyggernes vilje til å bidra gjennom frivillighet ble bekreftet, og den korte veien gjennom ledernivåene i en liten kommune viste seg å være en reell styrke. Kontinuitetsplaner var etablert.

Samtidig var det klart at det var forbedringspotensial. Det var behov for et beredskapsråd, for flere øvelser, for mer systematikk i beredskapsarbeidet, og for økt kunnskap om bruken av beredskapssystemet — som da var CIM og nå er erstattet med Rayvn. Beredskap ble i denne perioden tatt inn som ett av tre overordnede satsingsområder i kommuneplanens samfunnsdel 2023–2035, noe som ga beredskapsarbeidet en sterkere politisk forankring.

I perioden 2022–2026 har kommunen gjennomført to fullskalaøvelser. I mars 2023 ble det øvd på tunnelulykke i Brekktunnelen, med Sivilforsvaret som tilrettelegger og Statsforvalteren som observatør. I januar 2025 ble det gjennomført en organisasjonsøvelse med scenario cyberangrep, i samarbeid med Melhus og Midtre Gauldal kommuner og IT-Midt. Øvelsene har utfordret kriseledelsen og styrket forståelsen for at jevnlig øving er nødvendig. Et særlig funn fra cyberøvelsen var at kommunen fungerte overraskende godt i manuell drift den dagen alle IT-systemer ble stengt ned — men øvelsen bekreftet også at en lengre periode med systemsvikt ville vært langt mer krevende.

I tillegg til øvelsene har kommunen håndtert reelle hendelser, blant annet strømbrudd og storm. Statsforvalteren gjennomførte tilsyn i perioden, og det ble ikke avdekket vesentlige avvik. Det ble gitt merknad om behov for å oppdatere smittevernplanen.

Et viktig utviklingstrekk i perioden er etableringen av kommunens beredskapsråd, som nå er operativt. Regionsamarbeidet i Lakseregionen Trøndelag sør-vest har også fått fastere form, støttet av tilskudd fra Statsforvalteren. Dette samarbeidet resulterte i rapporten om beredskapsplanlegging for hendelser i øvre krisespekter, som følger denne analysen som vedlegg A, og samarbeidet pågår fortsatt.

Samlet sett er beredskapsarbeidet i Skaun kommune i 2026 mer innarbeidet enn i 2022 — både i kriseledelsen og ellers i organisasjonen. Beredskapsplanverket er mer komplett, og dokumentasjonen i kommunens kvalitetssystem (Compilo) og i beredskapssystemet (Rayvn) er bedre ivaretatt.

Kommunens fremste styrke er evnen til å omstille seg raskt og samle krefter og kompetanse når det virkelig trengs. En sterk frivillig sektor, og det faktum at folk kjenner hverandre og hverandres roller godt i en liten kommune, er viktige fortrinn.

Den viktigste utfordringen fremover er å få til et jevnt og trutt forbedringsarbeid på beredskapsområdet — å henge på i et verdensbilde som stadig forandrer seg, følge nasjonale føringer, øke kompetansen og være enda mer samarbeidsorientert, både internt og opp mot eksterne aktører som andre kommuner og aktørene i beredskapsrådet. Arbeidet med å spre kunnskap om egenberedskap blant innbyggerne vil også stå sentralt i årene fremover.

Tiltaksstatus fra ROS-analysen 2022

Nr	Tiltak	Status	Kommentar
1	Ferdigstille beredskapsplan — administrativ del	Gjennomført	Kommunens beredskapsplan består av en offentlig generell del og en operativ del unntatt offentlighet. Den operative delen er revidert flere ganger i perioden, med blant annet oppdaterte kontaktlister. Planverket er mer aktivt vedlikeholdt enn tidligere. Det finnes ikke et dokument med denne betegnelsen, og Statsforvalteren ga ingen anmerkning om dette ved tilsynet. Relevante elementer finnes i kommuneplanens samfunnsdel og i beredskapsplanens generelle del. Etablerte praksiser for planleggingsmøter og prioritering innenfor beredskapsområdet er på plass. Tiltaket videreføres som overordnet tiltak 1 i ny analyse.
2	Utarbeide oppfølgingsplan for samfunnssikkerhetsarbeidet	Delvis gjennomført	Antall øvelser har økt i perioden. To fullskaløvelser er gjennomført — tunnelulykke (2023) og cyberangrep (2025) — i tillegg til skrivebordsøvelser og deltakelse på Statsforvalterens koordinerte øvelse (SODD). Intern opplæring i Rayvn er gjennomført. Kommuneledelse og beredskapskontakt deltar på kurs og samlinger om beredskap. Det er styrket fokus på underordnede planer, rutiner og tiltakskort for beredskap på enhetene. Tiltaket videreføres som del av overordnet tiltak 1 i ny analyse.
3	Opplæring, trening og øvelser	Pågår — kontinuerlig arbeid	

4	Oppdaterte ROS-analyser for vannverkene	Delvis gjennomført	ROS- og beredskapsplaner for vann er på plass, men trenger oppdatering. Kartlegging av digitale sårbarheter gjenstår og er mer aktuelt enn da tiltaket ble formulert i 2022. Reservevannsløsning er under bygging. Tiltaket følges opp gjennom scenariotiltak i ny analyse. Det ble gjennomført en evaluering etter COVID-19, men dokumentasjonen er ikke tilgjengelig. Det er uklart i hvilken grad læringspunktene ble systematisk innarbeidet i planverket. Smittevernplanen ble ved Statsforvalterens tilsyn identifisert som et område som trengte oppdatering.
5	Læring etter COVID-19	Gjennomført	CIM er erstattet med Rayvn, som er implementert for kriseledelsens loggføring og samvirke. Kriseledelsen har jevnlig oppfriskning i bruk av systemet. Rayvn er tatt i bruk til mobilisering av psykososialt kriseteam. Kommunen følger aktivt med på og kobler seg til relevante samvirkeforespørsler i systemet. Kjennskapen til Rayvn er fortsatt varierende i organisasjonen for øvrig. Tiltaket videreføres som overordnet tiltak 2 i ny analyse.
6	Øk bruken av CIM/Rayvn	Pågår — kontinuerlig arbeid	Kommunen ivaretar forebyggende aktiviteter gjennom etablert praksis i plan- og byggesaksbehandlingen. Dette inkluderer mottak og oppfølging av bekymringsmeldinger, krav om geotekniske vurderinger med uavhengig kontroll ved tvil, kvalitetssikring i både plan- og byggesaker, bistand til å søke NVE om støtte til sikringstiltak, samt informasjonsarbeid og veiledning overfor søkere.
7	Forebyggende aktiviteter mot kvikkleireskred	Gjennomført — løpende arbeid	

8	Vannforsyning — øk robustheten	Pågår	Reservevannsløsning er under bygging. Ny kommunal VA-plan er bevilget og igangsatt, med forventet ferdigstillelse rundt årsskiftet 2027/2028. Vedlikehold av høydebasseng er prioritert, og det arbeides kontinuerlig med å sikre god vannforsyning.
9	Datasikkerhet — prioriteringsliste for systemer	Pågår	Formuleringen fra 2022 er ikke helt treffende lenger — det er bygninger og utstyr som får aggregatstrøm, ikke systemer direkte. Det reelle behovet er en prioriteringsliste over kritiske systemer som skal gjenopprettes ved en hendelse. Status avklares med IT-Midt.
10	Sikring av ansatte i rådhuset	Delvis gjennomført	Tiltak er gjennomført knyttet til skranketilgjengelighet, låsing av dører og sikring av ansatte ved NAV-kontorene i rådhuset. Fullstendig status avklares med fagpersoner. Kommunen har etablert en egen nettside om beredskap og egenberedskap. Det er gjennomført møter og informasjonsarbeid rettet mot frivillige organisasjoner, og gitt økonomisk støtte til kursopplegg for beredskapshage.
11	Egenberedskap blant befolkningen	Pågår — kontinuerlig arbeid	Det er gjennomført et åpent møte om beredskap for kommunens innbyggere. Arbeidet videreføres aktivt i forbindelse med totalforsvarsåret 2026 og egenberedskapsuka.
12	Informasjonsstrategi	Delvis gjennomført	Kommunens beredskapsplan inneholder en plan for krisekommunikasjon med klare målsettinger. Det mangler en konkret strategi for hvordan innbyggerne skal nås med informasjon når ordinære kanaler som strøm og

13	Mulighet for tilfluktsrom	I liten grad gjennomført	ekom er nede — altså alternative kontaktpunkter og kommunikasjonsformer. Tiltaket videreføres som overordnet tiltak 3 i ny analyse. Byggeplikten for tilfluktsrom ble opphevet i 1998, og kommunen har ingen formell plikt til å bygge offentlige tilfluktsrom for allmennheten. Det finnes noen private tilfluktsrom i kommunen, samt tilfluktsrom i enkelte kommunale bygg — disse er forbeholdt dem som oppholder seg i bygget. Spørsmålet om tunnellop på E39 som mulige tilfluktsrom er ikke avklart. Behovet er aktualisert på ny i lys av den sikkerhetspolitiske situasjonen, men det foreligger per nå ingen nye krav fra nasjonale myndigheter. Tensio har ansvaret for vedlikehold av linjer og rydding langs strømlinjetraseene, og har intensivert dette arbeidet i senere tid. Kommunens ansvar er å kartlegge konsekvenser av langvarige strømbrudd, sikre reservekraft til kritiske funksjoner og etablere egne beredskapsplaner. Tensio gjør oppmerksom på at de ikke kan garantere at aggregater vil være tilgjengelige for kommunen i alle feilsituasjoner — kommunen må selv vurdere reservekraft for viktige forbrukssteder. God dialog mellom kommunen og Tensio under hendelser er avgjørende for riktig prioritering av feilrettingsarbeid.
14	Unngå strømbrudd — rydding av strømlinjetraseer	Avklart — ansvar hos nettleverandør	